

บทที่ 1

บทนำ

โครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

โครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นโครงการที่มีการริเริ่มขึ้นตั้งแต่ปีงบประมาณ 2535 เมื่อรัฐบาลโดยกระทรวงคมนาคมได้จัดทำแผนสำหรับกู้เงินจากธนาคารโลก หรือ World Bank เพื่อนำมาพัฒนาทางหลวงระยะที่ 4 ช่วงปีงบประมาณ 2536-2539 โดยกำหนดแผนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องใน 3 ด้าน คือ การพัฒนาการขนส่งทางบก การลดและควบคุมมลภาวะเป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อม และการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัย รวมทั้งได้ประสานขอความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการในแผนดังกล่าว เช่น กรมตำรวจ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

ในส่วนของการใช้รถใช้ถนนให้ถูกต้องปลอดภัยนั้น ธนาคารโลกได้เน้นให้รัฐบาลไทยเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องนี้ ด้วยเห็นว่าในขณะที่การพัฒนาการคมนาคมขนส่งทางบกมีความเจริญรวดเร็วมากขึ้นและต้องเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ หากประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้รถใช้ถนนได้อย่างถูกต้องปลอดภัย ก็อาจทำให้อัตราการเกิดอุบัติเหตุ อัตราการตายและการได้รับบาดเจ็บของผู้ประสบอุบัติเหตุ อัตราการสูญเสียทรัพย์สิน มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งระบบ ดังนั้น การสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพจะทำให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการพัฒนาด้านการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัยก็จะช่วยลดอัตราการสูญเสียต่าง ๆ อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ได้

กระทรวงคมนาคมในฐานะผู้รับผิดชอบแผนพัฒนาทางหลวงระยะที่ 4 (ปีงบประมาณ 2536-2539) จึงขอความร่วมมือมายังกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนของการให้การศึกษากับการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัย ซึ่งหมายถึง การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎ เครื่องหมาย สัญญาณจราจร และการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัย แก่เด็กนักเรียน นิสิตนักศึกษา และประชาชนทั่วไป ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการให้การศึกษาดังกล่าว ได้แก่ การสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับจราจรและการป้องกันอุบัติเหตุไว้ในบทเรียน ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาไปจนถึงอุดมศึกษา การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องเครื่องหมายจราจร แนวทางการปฏิบัติขณะเดินถนน โดยสารรถประจำทาง ขับรถยนต์ และการข้ามถนนที่ถูกต้องปลอดภัยจากพ่อแม่ ผู้ปกครองไปยังเด็กนักเรียน ส่วนการ

ศึกษาทางอ้อม ได้แก่ การใช้สื่อต่าง ๆ เช่น สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวีดิทัศน์ และอื่น ๆ ในการเผยแพร่ความรู้ที่มีอยู่แล้วหรือที่จะเกิดขึ้นไปยังผู้รับสื่อทั่ว ๆ ไป

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการเสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชนขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เด็กและเยาวชน นักเรียน นิสิตนักศึกษา ผู้ปกครอง ตลอดจนประชาชนทั่วไป มีความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องปลอดภัย อันจะส่งผลให้มีการป้องกันและลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบนท้องถนนได้ในอนาคต โดยมีครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้อง เป็นผู้แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ และสร้างพฤติกรรมที่ถูกต้องปลอดภัยนั้น

กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มโครงการ ฯ ในช่วงแรกตั้งแต่ปีงบประมาณ 2536-2539 โดยดำเนินการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของการใช้การสื่อสารแบบผสมผสาน (Mixed Media) ไปยังกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ อันได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย รวมทั้งครู/อาจารย์/ผู้บริหารในสถานศึกษา ผ่านสื่อหลักและสื่อเสริมประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1 สื่อหลัก ได้แก่

1.1 สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่

- โปสเตอร์สี่สี 4 ชุด
- หนังสืออ่านเพิ่มเติม 1 ชุด 6 เล่ม
- สติกเกอร์สัญลักษณ์โครงการ

1.2 สื่อวีดิทัศน์ ได้แก่

- สปอตโทรทัศน์ 2 ชุด
- สารคดีกึ่งละคร ความยาว 10 นาที ประกอบด้วยเนื้อหาหลัก 3 เรื่อง

1.3 สื่อบุคคล ได้แก่

- ครู/อาจารย์ในสถานศึกษาที่ได้รับการฝึกอบรมจากกระทรวงศึกษาธิการ
- ตำรวจจราจรในพื้นที่
- เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เป็นวิทยากร

2. สื่อเสริม ได้แก่

- เสื่อยึด
- หมวก
- ธงสัญลักษณ์

- กิจกรรมการประกวดคำขวัญ
- นิทรรศการต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น
- การจัดฝึกอบรมผู้นำวินัยจราจรเด็กและเยาวชน
- อื่น ๆ

เนื่องจากในปีงบประมาณ 2540-2543 กระทรวงศึกษาธิการมีแผนที่จะขยายรูปแบบและมาตรฐานการจัดกิจกรรมรณรงค์ ฯ จึงได้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการเสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ แล้วจัดทำเป็นรายงานผลการประเมินโครงการ ฯ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ในส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มเลือกจากโรงเรียนทั่วประเทศ ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งสิ้น 894 คน เป็นเพศชายร้อยละ 61.3 และเพศหญิงร้อยละ 36.2 ช่วงอายุอยู่ระหว่าง 15-17 ปี ร้อยละ 61.3 และระหว่าง 12-14 ปี ร้อยละ 36.7 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมปลาย ร้อยละ 50.7 และมัธยมต้น ร้อยละ 48.7 มากกว่าครึ่งหนึ่งของนักเรียนกลุ่มนี้ (ร้อยละ 54.9) ได้รับทราบเกี่ยวกับโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนหนึ่งจากผู้แทน อันประกอบด้วยครู อาจารย์จากสถานศึกษา ข้าราชการสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเข้ารับการฝึกอบรมผู้นำวินัยจราจรแล้วนำกลับไปขยายผลด้วยการจัดกิจกรรมใน รูปแบบต่าง ๆ ในสถานศึกษาในจังหวัดของตน และอีกส่วนหนึ่งจากสื่อต่าง ๆ ของโครงการ ฯ โดยสื่อที่นักเรียนได้รับทราบเกี่ยวกับโครงการนี้มากที่สุด คือ โปสเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 81.5 รองลงมาคือ โทรทัศน์ และครูอาจารย์ที่โรงเรียน

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อสื่อที่ใช้ในโครงการ ฯ นั้น นักเรียนส่วนใหญ่สามารถเข้าใจประเด็นเนื้อหาในสื่อสโปดโทรทัศน์ชุดที่ 1 และ 2 ที่ผู้ผลิตต้องการจะถ่ายทอดให้เห็นถึงผลกระทบอันเกิดจากการขับรถด้วยความประมาทและไม่ใช้ทางม้าลายหรือสะพานลอยในการข้ามถนน รวมทั้งเห็นว่า สโปดโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด เหมาะสมดีแล้ว หากแต่ต้องการให้เสนอเนื้อหาครอบคลุมถึงผลกระทบด้านบวกและด้านลบในการทำผิดกฎและถูกกฎจราจร โดยมีเครื่องหมายสัญลักษณ์แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำด้วย

สำหรับวิดีโอเทปชุดสารคดีกึ่งละคร นักเรียนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้และสามารถเข้าใจเนื้อหาในสื่อนี้ว่า ต้องการสื่อให้ทราบถึงเรื่องความปลอดภัยในการมีวินัยจราจรขณะใช้รถใช้ถนน และเห็นว่าเนื้อหาและการนำเสนอมีความเหมาะสม เพราะทำให้เข้าใจกฎจราจรได้อย่างถูกต้องและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้นักเรียนได้เสนอแนะว่า ควรเพิ่มผู้แสดงในสารคดีกึ่งละครให้หลากหลายมากขึ้น เพราะเป็นเรื่องสั้น ๆ หลายตอน หากมีผู้แสดงเพียง 2 คน อาจทำให้รู้สึกซ้ำซาก

นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของหนังสือการ์ตูน (เด็กไทยมีวินัย จรจร) ว่า มีการนำเสนอเกี่ยวกับวินัยจรจรอยู่ 3 ประเด็น คือ วิธีข้ามถนนให้ปลอดภัย การเดินบนทางเท้าอย่างถูกวิธีและปลอดภัย รวมทั้งข้อปฏิบัติและข้อควรระวังในการโดยสารรถประจำทาง และพอใจในรูปแบบการนำเสนอ นั้น หากแต่ได้เสนอให้มีการเพิ่มเนื้อหา ปรับปรุงขนาดของหนังสือให้พกพาไปได้สะดวก ตลอดจนเพิ่มสีสันให้สดใสและจัดภาพให้ดูสบายตาในการอ่านมากกว่าเดิม

ภาพโปสเตอร์ที่ผลิตขึ้นสามารถสื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจการใช้รถใช้ถนนได้อย่างถูกวิธีมากขึ้น แต่ควรขยายขอบเขตการเผยแพร่ออกไปสู่ชุมชนต่าง ๆ ในสถานที่ที่ผู้คนผ่านไปมามองเห็นได้ชัดเจน เพื่อกระจายการประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ ให้กว้างขวางขึ้น ในส่วนของสติ๊กเกอร์ที่นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า มีขนาด ตัวอักษร และการสื่อความหมายที่ชัดเจนเหมาะสม ก็สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในฐานะที่เป็นเครื่องเตือนใจนักเรียนให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนได้เป็นอย่างดี

หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดวินัยจรจรที่มีทั้งหมด 6 เล่มนั้น นักเรียนเห็นว่า เนื้อหาน่าสนใจ และมีประโยชน์มาก หากแต่ควรมีภาพประกอบเป็นการ์ตูนในทุก ๆ เล่มเพื่อช่วยในการทำความเข้าใจและควรจัดทำหนังสือให้มีสีสันที่สวยงามน่าอ่านมากขึ้น สำหรับเสื้อยืดและหมวกก็เป็นสิ่งที่นักเรียนให้ความสนใจ เนื่องจากสัญลักษณ์ของโครงการ ฯ บนเสื้อนี่เป็นการเตือนใจให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

จากข้อมูลดังกล่าว จึงเห็นได้ว่า สื่อวิดีโอเทปเป็นสื่อที่ใช้ได้ผลมากที่สุดในการรณรงค์รณรงค์ลงมาตามลำดับคือ หนังสือการ์ตูน โปสเตอร์ หนังสืออ่านเพิ่มเติมชุดวินัยจรจร สติ๊กเกอร์ เสื้อยืด และหมวกโครงการ

นอกจากนี้ ในส่วนของการประเมินโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจรจรเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการนั้น นักเรียนกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 90.4 คิดว่าโครงการนี้ทำให้นักเรียนได้รับความรู้และประโยชน์มากขึ้น และนักเรียนเกือบทั้งหมด คือ ร้อยละ 98.3 ต้องการให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามวินัยจรจร เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ตนเองและผู้อื่นลดปัญหาจราจรและอุบัติเหตุ รวมทั้งให้คนไทยได้มีวินัยจรจร

นักเรียนร้อยละ 98.3 เห็นว่า ควรจัดทำโครงการรณรงค์นี้ต่อไป เพื่อเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้เด็กและเยาวชน และควรให้ความรู้ที่นำไปปฏิบัติได้ เพื่อเด็กและเยาวชนได้รู้จักการใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัย

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นจึงเห็นได้ว่า สื่อต่าง ๆ ที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจรจรเด็กและเยาวชนนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

เนื่องจากสามารถทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาตามที่ถูกจัดทำต้องการสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี และนักเรียนยังได้เสนอข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอรูปแบบ เนื้อหา รวมทั้งการเผยแพร่สื่อบางชนิด ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับประกอบการพิจารณาวางแผนผลิตสื่อของโครงการ ฯ ในโอกาสต่อไปอีกด้วย

สื่อเพลงวินัยจรรยา

หลังจากที่ได้รับทราบรายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจรรยาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ 2536-2539 จากกระทรวงศึกษาธิการแล้วนั้น กระทรวงคมนาคมได้ส่ง Mr. Lars Christensen ผู้เชี่ยวชาญจากบริษัท SWEROAD ประเทศสวีเดน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความชำนาญในเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุบนท้องถนน มาศึกษาแนวทางการเป็นไปได้ของโครงการ ฯ สำหรับแผนพัฒนาทางหลวงระยะที่ 5 สำหรับปีงบประมาณ 2540-2543 ร่วมกับคณะกรรมการ/คณะทำงานผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง Mr. Christensen ได้เสนอแนะให้จัดทำสื่อการเรียนการสอนวินัยจรรยาสำหรับเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษา ได้แก่ คู่มือจัดกิจกรรม สารคดี กิ่งการ์ตูนวินัยจรรยา และเพลงวินัยจรรยา เพื่อเป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน

สื่อเพลงจึงเป็นสื่อใหม่อีกสื่อหนึ่งที่สำนักงานกิจการพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในโครงการเสริมสร้างวินัยจรรยาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาในสถานศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก โดยเฉพาะสถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการ

สื่อเพลงนี้ประกอบด้วยเพลงที่มีคำร้องและทำนองจำนวนทั้งสิ้น 11 เพลง ดังนี้

1. เพลงมีวินัย
2. เพลงทางม้าลาย
3. เพลงยื่นมือกุดไฟ
4. เพลงจำให้ดี
5. เพลงอุบัติเหตุภัย
6. เพลงลองเบิ่ง
7. เพลงรัดเข็มขัด
8. เพลงเพื่อหนูนะจ๊ะ
9. เพลงเฮฮาจรรยา
10. เพลงเกะกะ
11. เพลงขึ้นรถปลอดภัย

นอกจากนี้ ยังมีเพลงบรรเลงอีก 5 เพลง คือ เพลงมีวินัย เพลงยื่นมือกดไฟ เพลงทางม้าลาย เพลงอุบัติภัย และเพลงรัตเข็มขัด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นศึกษาความสนใจ ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจร รวมทั้งศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนำเสนอเพลงวินัยจราจรของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2-6 ในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ว่าชอบคำร้องและทำนองเพลงแบบใด เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาการนำเสนอเพลงวินัยจราจรในโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชนของกระทรวงศึกษาธิการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับการนำเสนอเพลงวินัยจราจร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับวินัยจราจรของนักเรียนที่ได้รับฟังเพลงวินัยจราจรและนักเรียนที่ไม่ได้รับฟังเพลงวินัยจราจร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับวินัยจราจรกับทัศนคติต่อเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจร
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับวินัยจราจรกับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจร
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจรกับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจร
6. เพื่อศึกษาความต้องการของนักเรียนเกี่ยวกับการนำเสนอเพลงวินัยจราจร

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับฟังเพลงวินัยจราจรมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจราจรมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับฟังเพลงวินัยจราจร
2. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจราจรมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจร
3. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจราจรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจร
4. ทัศนคติต่อเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจร

ขอบเขตของการวิจัย

1. เพลงวินัยจรรยาที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะเพลงที่ผลิตโดยสำนักงานกิจการพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ เท่านั้น
2. ผู้วิจัยจะเลือกทำการศึกษากลุ่มนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2-6 ในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ฯ โดยกำหนดเป็นกลุ่มทดลอง เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการเผยแพร่เพลงวินัยจรรยาผ่านเสียงตามสายของโรงเรียนได้อย่างสม่ำเสมอมากที่สุด สำหรับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ ฯ ซึ่งกำหนดเป็นกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยจะนำมาศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความรู้เท่านั้น
3. มุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 2-6 ในสถานศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการนำเสนอเพลงวินัยจรรยา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นจนสามารถนำเพลงวินัยจรรยาไปใช้กับกลุ่มเด็กระดับประถมศึกษาอื่น ๆ ได้อย่างกว้างขวาง
2. เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการนำเสนอเพลงวินัยจรรยาให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
3. เพื่อเป็นพื้นฐานด้านผลงานทางวิชาการ ซึ่งจะยังประโยชน์ด้านการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เพลงวินัยจรรยาในโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจรรยาเด็กและเยาวชนต่อไป

นิยามศัพท์

เพลงวินัยจรรยา หมายถึง สื่อเฉพาะกิจที่ประกอบด้วยเพลงเกี่ยวกับวินัยจรรยาที่ใช้ในโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจรรยาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาที่ผลิตโดยสำนักงานกิจการพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ

นักเรียน หมายถึง เด็กเฉพาะที่ศึกษาในระบบโรงเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 อายุระหว่าง 7-14 ปี

วินัยจรรยา หมายถึง การใช้รถใช้ถนนอย่างถูกต้องปลอดภัย และสามารถปฏิบัติตามกฎจราจรได้ ดังนี้ คือ

- การข้ามถนนโดยใช้ทางข้าม ได้แก่ ทางม้าลาย และสะพานลอยคนเดินข้าม

- การเดินถนนอย่างถูกต้อง ได้แก่ การเดินบนทางเท้าเมื่อมีทางเท้า การเดินชิดริมถนนเมื่อไม่มีทางเท้าและเดินสวนกับรถที่กำลังแล่นอยู่บนถนน

- การโดยสารรถประจำทางอย่างถูกต้อง ได้แก่ การไม่ห้อยโหนบริเวณทางขึ้น-ลง การขึ้น-ลงในบริเวณป้ายจอดรถ การเดินชิดในเมื่ออยู่ในรถประจำทาง และการไม่ยื่นอวัยวะต่าง ๆ ของ ร่างกายออกนอกกรอบประจำทางขณะโดยสาร

- การขับซี่ยานพาหนะอย่างถูกต้อง ได้แก่ การขับซี่ยรถยนต์ส่วนบุคคลต้องมีใบขับขี่เมื่ออายุถึงเกณฑ์ที่ทำใบขับขี่ได้ การขับซี่ยจักรยานให้ชิดขอบทางและไม่มีผู้ซ้อนท้าย การขับซี่ยจักรยานยนต์ให้สวมหมวกนิรภัยและไม่มีผู้ซ้อนท้ายมากกว่า 1 คน รวมทั้งการไม่คิดแปลงเครื่องยนต์หรือขับซี่ยด้วยความประมาท

- การมีความรู้เรื่องกฎระเบียบเกี่ยวกับการจราจรที่สำคัญ ๆ เช่น การใช้สัญญาณไฟจราจร การใช้ป้ายสัญญาณห้ามและป้ายสัญญาณเตือนต่าง ๆ ที่ปรากฏบนท้องถนน

- การเห็นความสำคัญของปัญหาการสูญเสียที่เกิดจากอุบัติเหตุ การมีน้ำใจช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการใช้รถใช้ถนน

ความสนใจ หมายถึง แนวโน้มที่เด็กนักเรียนจะยอมรับเพลงที่ใช้ในโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ หลังจากฟังเพลงวินัยจราจรเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน

ความรู้ หมายถึง การเกิดความคิดรวบยอดและการจำได้ในการใช้รถใช้ถนนได้อย่างถูกต้องปลอดภัยตามกฎหมายจราจร

ทัศนคติ หมายถึง ความชอบหรือไม่ชอบ ความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย และความเชื่อของเด็กและเยาวชนที่มีต่อเพลง (คำร้อง ความยากง่ายของภาษาที่ใช้ และเนื้อหา) และวินัยจราจรที่มีการรณรงค์ในเพลง

พฤติกรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับเพลงและการใช้รถใช้ถนนได้อย่างถูกต้องปลอดภัยตามกฎหมายจราจร

ความต้องการ หมายถึง คำร้องและทำนองที่เด็กนักเรียนต้องการให้นำเสนอและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองได้